

Sygn. akt **IC 337/16**

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Chłopecka
Protokolant:	Protokolant sądowy Joanna Ołdakowska

po rozpoznaniu w dniu 1 marca 2018 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z powództwa (...) **Bank S.A. z siedzibą w W.**

przeciwko (...) **Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B.**

o zapłatę

orzeka:

I. zasądza od pozwanej A. R. na rzecz powoda (...) Bank S.A. w W. kwotę 2.183.352,79 CHF (dwa miliony sto osiemdziesiąt trzy tysiące trzysta pięćdziesiąt dwa franki szwajcarskie 79/100) wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od kwoty 2.044.639,14 CHF od dnia 8 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. na rzecz powoda (...) Bank S.A. w W. kwotę 2.183.352,79 CHF (dwa miliony sto osiemdziesiąt trzy tysiące trzysta pięćdziesiąt dwa franki szwajcarskie 79/100) wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od kwoty 2.044.639,14 CHF od dnia 8 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty z ograniczeniem odpowiedzialności pozwanej (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. do nieruchomości położonych w miejscowości P., dla której Sąd Rejonowy w Pruszkowie, VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgi wieczyste o nr KW (...) oraz KW (...) oraz do nieruchomości położonej w miejscowości G., dla której Sąd Rejonowy w Grodzisku Mazowieckim IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr KW (...);

III. zastrzega, że zapłata zasądzonej kwoty przez A. R. zwolni od tej zapłaty (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B.;

IV. zastrzega, że zapłata zasądzonej kwoty przez (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. zwolni od tej zapłaty A. R..

V. ustala, że pozwani ponoszą w całości koszty postępowania in solidum, z tym, że ich szczegółowe rozliczenie pozostawia referendarzowi sądowemu.

Sygn. akt. IC 337/16

UZASADNIENIE

W dniu 7 stycznia 2016 r. powód (...) Bank Spółka Akcyjna w W., wniósł przeciwko A. R. oraz (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. pozew o zapłatę w postępowaniu nakazowym. Powód domagał się: zasądzenia od pozwanej A. R. kwoty 2.183.352,79 CHF) wraz z dalszymi odsetkami karnymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od kwoty 2.044.639,14 CHF od dnia 8 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, które na dzień 7 stycznia 2016 r. (dzień sporządzenia pozwu) wynosiły 10% w stosunku rocznym; zasądzenia od pozwanego (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. kwoty 2.183.352,79 CHF wraz z dalszymi odsetkami karnymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od kwoty 2.044.639,14 CHF od dnia 8 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, które na dzień 7 stycznia 2016 r. (dzień sporządzenia pozwu) wynosiły 10% w stosunku rocznym; z ograniczeniem odpowiedzialności pozwanej (...) sp. z o.o. do nieruchomości położonych w miejscowości P., dla której Sąd Rejonowy w Pruszkowie, VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr KW (...) oraz KW (...) oraz do nieruchomości położonej w miejscowości G. dla której Sąd Rejonowy w Grodzisku Mazowieckim, IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr KW (...). Właścicielem przedmiotowych nieruchomości jest pozwany (...) Sp. z o.o. W treści pozwu powód poczynił również dwa zastrzeżenia: pierwsze, iż zapłata zasądzonej kwoty przez A. R. zwolni od tej zapłaty (...) sp. z o.o.; drugie, iż zapłata zasądzonej kwoty przez (...) sp. z o.o. zwolni od tej zapłaty A. R.. Jednocześnie powód domagał się zasądzenia kosztów postępowania wraz z kosztem poniesionej opłaty od pełnomocnictwa oraz kosztów notarialnego uwierzytelnienia dokumentów przedłożonych do sprawy łącznie w kwocie 353,10 zł.

W uzasadnieniu żądania powód powołał się na niewykonanie przez pozwaną A. R. zobowiązań z umowy kredytu hipotecznego z dnia 21 maja 2008 roku /pозew k. 2-4/.

Zarządzeniem Przewodniczącego z dnia 21 stycznia 2016 roku stwierdzono barak podstaw do wdania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i skierowano sprawę do postępowania upominawczego /zarządzenie k. 128/.

W dniu 16 lutego 2016 r. Sąd Okręgowy w Warszawie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodnie z żądaniem pozwu w sprawie oznaczonej sygn. akt. I NC 6/16 /nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym k. 160 – 161/.

W dniu 14 marca 2016 r. pozwany (...) sp. z o.o. wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, zaskarżając powyższy nakaz zapłaty w całości. Pozwany (...) sp. z o.o. podniósł następujące zarzuty: zarzut nieważności umowy kredytu hipotecznego indeksowanego do CHF; zarzut nieważności klauzuli indeksacyjnej odwołującej się do kursu sprzedaży CHF obowiązującego w (...) Bank S.A. w dniu zapadalności raty jako ustalonej jednostronnie przez bank, a przez to stanowiącej klauzulę niedozwoloną; zarzut nieudowodnienia wysokości roszczenia przez zaniechanie, m.in. wskazania liczby franków szwajcarskich, które odpowiadały wartości 3.256.297,00 zł udzielonego pozwanej A. R. kredytu. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości ewentualnie w części stanowiącej różnicę pomiędzy kwotą jakiej domaga się powód, a kwotą kredytu udzieloną w polskich złotych wskazanych w treści umowy kredytowej /sprzeciw k. 172 – 183/.

W dniu 16 marca 2016 r. (k. 193) sprzeciw od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wniosła pozwana A. R., podnosząc zarzuty i wnosząc jak pozwany (...) sp. z o.o. / sprzeciw k. 185 – 193/.

W dalszym toku postępowania strony podtrzymywały swoje stanowiska w sprawie /protokół rozprawy k. 616/.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W dniu 21 maja 2008 r. powód (...) Bank S.A. w W. zawarł z pozwaną A. R. umowę kredytu hipotecznego nr (...) indeksowanego do (...), zmienioną ośmioma aneksami w dniach: 27 lutego 2009 r., 4 marca 2009 r., 5 maja 2009 r., 19 grudnia 2009 r., 21 grudnia 2011 r., 29 luty 2012 r. 21 grudnia 2012 r., 20 lutego 2014 r.. Zgodnie z postanowieniami ww. umowy powód udzielił pozwanej A. R. kredytu w kwocie 3.256.297,00 zł indeksowanego kursem (...). Spłata kredytu nastąpić miała w 360 miesięcznych ratach, zgodnie z Harmonogramem spłat. Oprocentowanie kredytu było zmienne i na dzień sporządzenia Umowy wyniosło 7,71% w skali roku w tym marża 5 %, która po ustanowieniu

docelowego zabezpieczenia spłaty kredytu w postaci prawomocnego wpisu hipotek wynosić miała 4 %. / **dowód:** umowa kredytu hipotecznego wraz z aneksami – k. 9 – 45/.

Zabezpieczeniem umowy kredytu hipotecznego zostały ustanowione:

a) hipoteka umowna na kwotę 2.994.603,32 CHF na nieruchomości położonej w miejscowości P., dla której Sąd Rejonowy w Pruszkowie, VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr Kw (...);

b) hipoteka umowna na kwotę 3.026.78,36 CHF na nieruchomości położonej w miejscowości P., dla której Sąd Rejonowy w Pruszkowie, VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o nr Kw (...);

c) hipoteka umowna kaucyjna do kwoty 2.994.603,32 CHF na nieruchomości położonej w miejscowości G., dla której Sąd Rejonowy w Grodzisku Mazowieckim, IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr KW (...)
/ **dowód:** umowa k. 9/.

Właścicielem opisanych powyżej nieruchomości jest pozwana (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. / **dowody:** odpisy KW k. 91-114/.

Załącznikiem do ww. umowy kredytu było w szczególności Oświadczenie o ryzyku walutowym i ryzyku stopy procentowej, które zostało przez pozwaną podpisane. Z powyższego oświadczenia wynikało, iż pozwana A. R. zapoznała się z ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej. W powyższym oświadczeniu wskazano również na możliwość odchylenia kursu waluty w (...) Bank S.A. od kursu rynkowego wymiany walut / **dowód:** świadczenie o ryzyku walutowym i ryzyku stopy procentowej – k. 208 – 209/.

Pozwana A. R. zaprzestała regularnego spłacania zaciągniętego kredytu. W związku z powstającą zaległością w jego spłacie w dniu 16 marca 2015 roku powód wypowiedział umowę kredytu hipotecznego nr (...) indeksowanego do CHF z dnia 21 maja 2008 roku. W tym samym dniu powód wypowiedział także umowę kredytu pozwanej (...) Spółce z o.o. z siedzibą w B. / **dowody:** wypowiedzenie umowy k. 52-69/.

Pismami z dnia 27 lipca 2015 roku powód wezwał pozwanych do zapłaty / **dowody:** wezwania do zapłaty k. 70-81/.

Do chwili obecnej zadłużenie wynikające z zawartej umowy kredytu nie zostało przez pozwanych uregulowane / bezsporne/.

Zadłużenie z tytułu umowy kredytu hipotecznego na dzień 7 stycznia 2016 r. wynosiło kwotę 2.183.352,79 CHF, na którą składają się: należność główna w kwocie 2.044.639,14 CHF, odsetki za opóźnienie w kwocie 138.689,80 CHF oraz kwota 23.85 CHF tytułem opłat i innych prowizji / **dowód:** wyciąg z ksiąg (...) Banku S.A. W W. z dnia 7 stycznia 2016 r. – k. 5 – 6/.

Ponadto § 19 pkt B.1. Regulaminu kredytowania (...) Banku S.A. do Umowy kredytu hipotecznego z dnia 21 maja 2008 roku przewidywał, iż od zadłużenia przeterminowanego nalicza się odsetki w wysokości czterokrotności oprocentowania kredytu lombardowego / **dowód:** regulamin k. 82-87/.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie okoliczności bezspornych między stronami oraz powołanych wyżej dokumentów. W odniesieniu do znajdujących się w aktach sprawy dokumentów należy wskazać, iż żadna ze stron nie kwestionowała ich wiarygodności i autentyczności, a Sąd nie znalazł podstaw, aby czynić to z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

W pierwszej kolejności wskazać, iż spór między stronami postępowania w przeważającej mierze sprowadzał się do oceny prawnej zawartej przez strony umowy walutowego kredytu hipotecznego denominowanego we frankach szwajcarskich. Strony w szczególności pozostawały w sporze co do nieważności przedmiotowej umowy kredytu, którą to okoliczność podnosili pozwani w sprzeciwie od nakazu zapłaty.

Pozwani nie kwestionowali ani faktu wypowiedzenia przedmiotowej umowy kredytu, ani wysokości roszczenia dochodzonego pozwem.

Za całkowicie chybione należy uznać zarzuty podniesione przez pozwanych, przy czym przytoczona przez pozwanych argumentacja stanowi kombinację poglądów wyrażonych w doktrynie, orzecznictwie sądów powszechnych oraz publikacjach prasowych, większość z których jest niemiarodajna przy ocenie stanu faktycznego niniejszej sprawy.

Nietrafny okazał się zarzut nieważności ze względu na naruszenie art. 358 § 1 k.c. w brzmieniu obowiązującym do dnia 23 stycznia 2009 roku oraz wyrażonej

w nim zasady walutowości. Stosownie do art. 358 § 1 k.c. w brzmieniu obowiązującym

w dniu zawarcia przedmiotowej umowy kredytu, tj. przed dniem 23 stycznia 2009 roku, z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, zobowiązania pieniężne na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej mogły być wyrażone tylko w pieniądzu polskim. Wyjątki od powyższej zasady zostały wyrażone w ustawie z dnia 27 lipca 2002 roku Prawo dewizowe (Dz.U. 2002 nr 141 poz. 1178, w brzmieniu obowiązującym

w dniu zawarcia umowy). Powyższa ustawa ustanawia ograniczenia obrotu wartościami dewizowymi w kraju, który, stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 18 ustawy, należy rozumieć jako zawarcie umowy lub dokonanie innej czynności prawnej powodującej lub mogącej powodować dokonywanie w kraju między rezydentami lub między nierezydentami rozliczeń w walutach obcych albo przeniesienie w kraju między rezydentami lub między nierezydentami własności wartości dewizowych, a także wykonywanie takich umów lub czynności. W ocenie Sądu posłużenie się terminem „dokonywanie rozliczeń w walutach obcych”, nie oznacza, wbrew temu co podnoszą pozwani, konieczności dokonywania płatności w walutach obcych. Wobec określenia kwoty kredytu w walucie obcej zasadne jest przyjęcie, iż rozliczenia między stronami następują w tej walucie obcej, nawet jeżeli fizycznie zapłata jest dokonywana w walucie polskiej. Jednocześnie art. 3 ust. 3 ustawy stanowi, iż ograniczeń w obrocie dewizowym, określonych w art. 9 ustawy, w postaci konieczności uzyskania zezwolenia dewizowego nie stosuje się do obrotu dewizowego dokonywanego z udziałem banków. W konsekwencji należy wskazać, iż w odniesieniu do banków zachodzi ustawowy wyjątek od zasady walutowości określonej w art. 358 § 1 k.c., tym samym dopuszczalne było zawarcie przedmiotowego kredytu walutowego bez konieczności uzyskania zezwolenia dewizowego. Oznacza to, iż przedmiotowa umowa nie została zawarta z naruszeniem art. 358 § 1 k.c.

Jednocześnie należy wskazać, iż pozwana A. R. została poinformowana, iż wartość kredytu wyrażona w polskiej walucie uzależniona jest od kursu waluty obcej, w której zaciągnęła kredyt (oświadczenie k. 208). Dodatkowo należy wskazać, iż nie sposób wymagać od banku, aby szczegółowo odnosił się do zagadnienia kursu walut, albowiem wiedzą powszechną jest, iż na przestrzeni lat mogą występować znaczne wahania tych kursów. W konsekwencji powyższego, w przekonaniu Sądu, pozwani zdecydowali się podjąć ryzyko związane z zawarciem umowy kredytu walutowego, będąc świadomi, iż jest to jedyne rozwiązanie pozwalające im na uzyskanie środków pieniężnych na zakup własnych nieruchomości. Wobec okoliczności towarzyszących zawarciu przedmiotowego kredytu Sąd doszedł do przekonania, iż pozwani nie mogą się skutecznie powoływać na abuzywność kwestionowanych postanowień umownych. Tym samym przedmiotowy zarzut okazał się niezasadny.

Mając powyższe na uwadze należy wskazać, iż powództwo jest zasadne.

Stosownie do dyspozycji art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 1988), przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. W przypadku niedotrzymania przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu albo w razie utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej bank może obniżyć kwotę przyznanego kredytu albo wypowiedzieć umowę kredytu (art. 75 ust. 1 ustawy).

Nie było sporu co do faktów zawarcia w dniu 21 maja 2008 r. umowy kredytu hipotecznego między powodem i pozwaną A. R. zaprzestania regularnego spłacania zadłużenia przez nią, oraz podejmowania przez nią nieudanych

prób restrukturyzacji zadłużenia. W ocenie Sądu udowodnione zostało, że umowa kredytu została wypowiedziana pismami banku z dnia 16 marca 2015 r., które zawierały warunkowe oświadczenia o wypowiedzeniu, przy czym z materiału sprawy nie wynika, iżby pozwani złożyli wniosek o restrukturyzację zadłużenia.

Z przedstawionego przez (...) Bank S.A. wyciągu z ksiąg bankowych z 7 stycznia 2016 r. wynika, że A. K. posiada wymagalne wobec (...) Bank S.A. zadłużenie w wysokości 2.183.352,79 zł, zaś (...) Sp. z o.o. w B. jako dłużnik rzeczowy, z tytułu ustanowienia trzech hipotek na nieruchomościach, których jest właścicielem. Stwierdzić przy tym trzeba, że pozwani nie zakwestionowali skutecznie wysokości tej należności dochodzonej wyciągiem z ksiąg bankowych.

Mając powyższe na uwadze Sąd uwzględnił powództwo, zasądając od pozwanych kwoty zgodne z żądaniem pozwu. Należy tutaj wskazać, iż odpowiedzialność dłużnika osobistego i dłużnika rzeczowego względem siebie jest odpowiedzialnością in solidum tj. spełnienie świadczenia przez dłużnika osobistego zwalnia z długu dłużnika rzeczowego, zaś spełnienie świadczenia przez dłużnika rzeczowego zwalnia dłużnika osobistego.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. ustalając, że pozwani jako przegrywający proces, w całości ponoszą koszty procesu in solidum i na podstawie art. 108 § 1 zdanie drugie k.p.c. pozostawiając szczegółowe ich wyliczenie referendarzowi sądowemu (pkt II wyroku).